

050210118002485618
საქმე №2/587-18წ.

გადაწყვეტილება

საქართველოს სახელმწიფო

06.09.2018 წელი
გეთი

ქ.ო--უ--

ო--უ--გეთის რაიონული სასამართლო
მოსამართლე ნანა ჯოხაძე
სხდომის მდივანი ლია დარჩია

მოსარჩელე: სს „კრ-----ი“;
წარმომადგენელი: ლა-----ე;

მოპასუხე: - რუ-----ან ქო----ე;
წარმომადგენელი: გო-----ე;

მოპასუხეები: - ნუ--ი გო-----ე; ნა-----ე; რო--ა ან-----ე; ენ----ა ქო----
ე;

დავის საგანი: თანხის დაკისრება;

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი:

1. სასარჩელო მოთხოვნა:

1.1. რუ-----ან ქო----ეს, ნუ--ი გო-----ეს, ნა-----ეს, რო--ა ან-----ეს და ენ----
ა ქო----ეს, სს „კრ-----ი“ სასარგებლოდ სოლიდარულად დაეკისროთ 11 213.47
ლარის გადახდა. (ძირი თანხა - 6 365.54 ლარი, გადაუხდელი სარგებელი - 4
074.71 ლარი, გადაუხდელი სადაზღვეო პრემია - 663.14 ლარი, ჯარიმა - 110.08
ლარი).

2. მოპასუხეების პო--იცია:

2.1. მოპასუხეებმა რუ-----ან ქო----ემ, ნუ--ი გო-----ემ, ნა-----ემ, რო--ა ან-----
----ემ და ენ----ა ქო----ემ, წარმომადგენელი შესაგებლით სარჩელი ცნეს
ნაწილობრივ, კერძოდ, ძირითადი თანხის (6 365.54 ლარი), სადაზღვეო
პრემიის (663.14 ლარი) და ჯარიმის (110.08 ლარი) ნაწილში.

3. ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივი გარემოებები მხარეთა მიერ სადავოდაა გამხდარი.

3.2. დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.2.1. 2017 წლის 24 მაისს სს `კრ-----სა~ და რუ-----ან ქო----ეს შორის დაიდო სესხის №171441237298BWC ხელშეკრულება. სესხი იყო სარგებლიანი, სარგებლის ოდენობა საერთო ჯამში შეადგენდა 5,164.12 ლარს. სესხის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული იყო სადაზღვეო პრემია, რომელიც შეადგენდა 758.88 ლარს. მსესხებელს სესხის გადახდა უნდა ეწარმოებინა სესხის გადახდის გრაფიკით გათვალისწინებული პირობების შესაბამისად, რომლის მიხედვითაც მსესხებელმა აიღო ვალდებულება საერთო ჯამში გადაეხადა 12 823 ლარი. სესხის მოქმედების ვადა შეადგენდა 48 თვეს 2021 წლის 2 ივნისის ჩათვლით. მსესხებელს, თანხის გადახდა უნდა ეწარმოებინა სესხის გადახდის გრაფიკის გათვალისწინებით, ყოველი თვის 02 რიცხვში, 250 ლარის ოდენობით. სესხის დაფარვის გრაფიკით გათვალისწინებულ ვადაში გადასახდელი თანხის გადაუხდელობის შემთხვევაში ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე გადაუხდელ ძირ თანხას დაერიცხებოდა ჯარიმა - ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე გადაუხდელი ძირი თანხის 5%, მაგრამ არანაკლებ 5 ლარისა. ხოლო დანარჩენ მომდევნო ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე გადაუხდელ ძირ თანხას დაერიცხებოდა ჯარიმა დაგვიანებული გადასახდელი ძირი თანხის 0.27%-ის ოდენობით ჯარიმა, მაქსიმუმ 275 დღის განმავლობაში.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- 2017 წლის 24 მაისის ხელშეკრულება (იხ. ს.ფ 19-22).
- სესხის გადახდის გრაფიკი (იხ. ს.ფ 23-24).

3.2.2. 2017 წლის 24 მაისს ნუ--ი გო-----ესთან, ნა-----ესთან, რო--ა ან-----ესთან და ენ----ა ქო----ესთან გაფორმდა თავდებობის ხელშეკრულებები, რის საფუძველზეც მათ იკისრეს პასუხისმგებლობა, კერძოდ, სოლიდარულად აგონ პასუხი გამსესხებლის წინაშე ძირითადი მოვალის რუ-----ან ქო----ის მიერ 2017 წლის 24 მაისს სესხის ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებზე (სესხის ძირითადი თანხის, პროცენტების, სადაზღვევო პრემიის და დარიცხული ჯარიმების

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- 2017 წლის 24 მაისის თავდებობის ხელშეკრულებები (იხ. ს.ფ 25-36).

3.1.3. რუ-----ან ქო----ის მიერ სისტემატიუ--ად ხდებოდა, 2017 წლის 24 მაისს სესხის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვალდებულებების დარღვევა, კერძოდ თანხების დაგვიანებით გადახდა, ხოლო 2017 წლის 31 დეკემბრის შემდგომ სესხის სახით გადასახდელი თანხების გადახდა აღარ უწარმოებია გადახდის გრაფიკით განსაზღვრული წესის შესაბამისად.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- სესხის გადახდისა და რეალუ--ად გადახდილი თანხების გრაფიკი (იხ. ს.ფ 42-45).

3.1.4. სს „კრ-----ის“ მიერ აღსრულების ეროვნულ ბიუ--ოში შეტანილ იქნა განცხადება გამარტივებული წარმოების განხორციელების მიზნით. მოპასუხეების მხრიდან დავალიანების ნაწილობრივ აღიარება მოხდა.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- გამარტივებული საქმისწარმოების განცხადების მიღების ბარათი და მოპასუხეების წარდგენილი განცხადება (იხ. ს.ფ 46-52).

3.1.5. 2018 წლის 08 ივნისის მდგომარეობით სოლიდარულ მოვალეებს რუ----ან ქო----ეს, ნუ--ი გო-----ეს, ნა-----ეს, რო--ა ან-----ესა და ენ----ა ქო----ეს 2017 წლის 24 მაისის სესხისა და თავდებობის ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე 2018 წლის 23 მაისის მდგომარეობით ერიცხებათ დავალიანება: 11 213.47 (თერთმეტი ათას ორას ცამეტი და ორმოცდაშვიდი) ლარი. (საიდანაც გადაუხდელი ძირი თანხა არის 6 365.54 ლარი, დარჩენილი გადაუხდელი სარგებელი – 4 074.71 ლარი, დარჩენილი გადაუხდელი სადაზღვეო პრემია – 663.14 ლარი, დარიცხული ჯარიმა პირველ ვადაგადაცილებულ დღეზე (5%-ის ოდენობით) შეადგენს 25 ლარს, ხოლო ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე (მაქსიმუმ 275 დღეზე, სესხის ხელშეკრულების 3.9. პუნქტის შესაბამისად) - 0.27% ოდენობით კი შეადგენს – 85.08 ლარს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- ცნობა დავალიანების შესახებ (იხ. ს.ფ 60).

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

4. შემაჯამებული სასამართლო დასკვნა:

საქმის მასალების გაცნობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებებისა მოსმენის, ასევე სარჩელის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმებისა და საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სამართლებრივი შეფასების შედეგად სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

- საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე, 85-ე მუხლები.
- ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტი;
- საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 316-ე, 319-ე, 867-868-ე, 891-892-ე, 327-ე, 463-464-ე, 895-ე, 898-ე, 417-ე, 418-ე, 361-ე, 873-ე მუხლები.

6. სამართლებრივი შეფასება

6.1. სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის პირველი ნაწილით თანახმად, ყოველ ადამიანს უფლება აქვს თავის უფლებათა და თავისუფლებათა დასაცავად მიმართოს სასამართლოს.

უფლების სასამართლო წესით დაცვის შესაძლებლობა სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობის ფუნდამენტუ--პრინციპს წარმოადგენს. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილი, რომლის თანახმადაც, ყოველი პირისათვის უზრუნველყოფილია უფლების სასამართლო წესით დაცვა. აღნიშნული გულისხმობს პირის უფლებას, დაიცვას თავისი კანონიერი ინტერესები სასამართლოს მეშვეობით. ამასთან, მნიშვნელოვანია, რომ მხარემ მართლობიერად გამოიყენოს აღნიშნული უფლება, იდავოს ისეთ საკითხებზე, რომელთა გადაწყვეტაც უზრუნველყოფს მისი დარღვეული უფლების აღდგენას. უფლების რეალიზებისას სასამართლო თანაბრად იცვას ორივე მოდავე მხარის კანონიერ ინტერესებს.

ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, სამოქალაქო უფლებათა და მოვალეობათა განსაზღვრისას ყველას აქვს გონივრულ ვადაში მისი საქმის სამართლიანი და საქვეყნო განხილვის უფლება კანონის საფუძველზე შექმნილი დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი სასამართლოს მიერ. აღნიშნული საერთაშორისო აქტით განმტკიცებული სამართლიანი სასამართლოს უფლება გულისხმობს სასამართლოს ვალდებულებას, დაასაბუთოს მის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება, რაც არ უნდა იქნეს გაგებული თითოეულ არგუმენტზე დეტალუ--ი პასუხის გაცემად.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ სასამართლოს ხელმისაწვდომობის უფლების რეალიზაცია დისპო--იციუ--ობის პრინციპის გამოვლინებაა, რაც მხარეებს ანიჭებს უფლებას თავისუფლად განკარგონ თავიანთი მატერიალუ--ი და საპროცესო უფლებები. მხარეები იწყებენ საქმის წარმოებას სასამართლოში, სარჩელის ან განცხადების შეტანის გზით. ისინი განსაზღვრავენ დავის საგანს... (სსს კოდექსის მე-3 მუხლი). გარდა ამისა, სარჩელის უფლებაში გაერთიანებულია ორი უფლება: **1.** სარჩელისა აღძვრის უფლება და **2.** სარჩელის დაკმაყოფილების უფლება. სარჩელში სასარჩელო მოთხოვნა უნდა იყოს დასაბუთებული, როგორც მატერიალუ--სამართლებრივი, ისე საპროცესო-სამართლებრივი ნორმების შესაბამისად, რაც წარმოადგენს სარჩელის დაკმაყოფილების წინაპირობას. სარჩელის დასაბუთება, მისი, დაკმაყოფილება, ნაწილობრივ დაკმაყოფილება ან არ დაკმაყოფილება უშუალოდ დაკავშირებულია სამართალწარმოების ისეთ ფუნდამენტუ--პრინციპთან, როგორცაა შეჯიბრებითობა და თანასწორობა, რაც განმტკიცებულია საქართველოს კონსტიტუციის 85-ე მუხლის მე-3 პუნქტით, რომლის თანახმად, სამართალწარმოება ხორციელდება მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის საფუძველზე.

6.2. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 316-ე მუხლის პირველი ნაწილის დანაწესით, ვალდებულების ძალით კრედიტორი უფლებამოსილია მოსთხოვოს მოვალეს რაიმე მოქმედების შესრულება.

სასამართლო განმარტავს, რომ მოთხოვნის უფლების არსებობისათვის საჭიროა მოთხოვნის უფლების მქონე მხარე ვალდებულებით უ--თიერთიერთობაში იყოს მოპასუხესთან. ანუ მათ შორის უნდა არსებობდეს სახელშეკრულებო უ--თიერთობა, ან მისი მოთხოვნა უნდა გამომდინარეობდეს დელიქტუ--ი ვალდებულებიდან ან უსაფუძვლო გამდიდრების ან კიდე კანონით გათვალისწინებული სხვა საფუძვლებიდან. ხელშეკრულება ვალდებულების წარმოშობის ერთერთი საფუძველია. იგი ორი ან მეტი პირის ნების გამოვლენაა მიმართული სამოქალაქო სამართლებრივი უ--თიერთობის წარმოშობის, შეცვლის ან შეწყვეტისაკენ.

6.3. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 319-ე მუხლის თანახმად, კერძო სამართლის სუბიექტებს შეუძლიათ კანონის ფარგლებში თავისუფლად დადონ ხელშეკრულებები და განსაზღვრონ ამ ხელშეკრულებათა შინაარსი. იმავე კოდექსის 317-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ვალდებულების წარმოშობისათვის აუცილებელია მონაწილეთა შორის ხელშეკრულება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ვალდებულება წარმოიშობა ზიანის მიყენების (დელიქტის), უსაფუძვლო გამდიდრების ან კანონით გათვალისწინებული სხვა საფუძვლებიდან.

დადგენილია და დავას არ იწვევს ის გარემოება, რომ მხარეთა შორის წარმოებს საბანკო საკრედიტო უ--თიერთობიდან წარმოშობილი კერძო ხასიათის სამართლებრივი დავა. ორივე მხარემ გამოავლინა ხელშეკრულების დადების ნამდვილი ნება, რაც გახდა ხელშეკრულების დადების საფუძველი. სასამართლო განმარტავს, რომ მხარეები სარგებლობენ ხელშეკრულების დადების თავისუფლების პრინციპით და მათ უფლება აქვთ კანონის ფარგლებში თავისუფლად დადონ ხელშეკრულებები და განსაზღვრონ ამ ხელშეკრულებათა შინაარსი. მხარეებს შეუძლიათ ნებისმიერ საკითხზე შეთანხმდნენ. მთავარია მათი შეთანხმება არ ეწინააღმდეგებოდეს კანონს, აკმაყოფილებდეს მორალის ფარგლებს და არ არღვევდეს საჯარო წესრიგს.

სამოქალაქო კოდექსი აღიარებს და ეფუძნება „pacta sunt servanda-ს“ (ხელშეკრულება უნდა შესრულდეს) პრინციპს, რომლის თანახმად ხელშეკრულების მხარემ, რომელმაც იკისრა ვალდებულება, უნდა შეასრულოს ხელშეკრულებით მისივე ნებით შეთანხმებული უფლება-მოვალეობები.

შესრულების ვალდებულება პირველ რიგში ხელშეკრულებით გათვალისწინებული შედეგის დადგომას გულისხმობს. ამავდროულად, პირველადი ვალდებულების შეუსრულებლობისას წარმოიშობა ნაწარმოები

შესრულების (ზიანის ანაზღაურება, პირგასამტეხლო) ვალდებულება.

საერთო წესის მიხედვით, ვალდებულება უნდა შესრულდეს, რადაც არ უნდა დაუჯდეს ეს ვალდებულ პირს. თუ მოვალეს ვალდებულების შესრულება გაუ-
თულდა ან მან დაკარგა ხელშეკრულების შესრულების ინტერესი, ეს მას არ
ათავისუფლებს ნაკისრი ვალდებულების შესრულების მოვალეობისაგან. მან
თავად იკისრა ვალდებულების შესრულება და თავადვე უნდა ატაროს მისი
შეუსრულებლობის რისკი (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს
გადაწყვეტილება №ას-888-834-2012).

6.4. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 867-ე მუხლის თანახმად, საბანკო
კრედიტის ხელშეკრულებით კრედიტის გამცემი აძლევს ან მოვალეა მისცეს
მსესხებელს სასყიდლიანი კრედიტი სესხის ფორმით. იმავე კოდექსის 868-ე
მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მხარეთა შეთანხმებით
კრედიტორისათვის შეიძლება განისაზღვროს მყარი ან ცვალებადი საპროცენტო
განაკვეთი. ხოლო იმავე კოდექსის 623-ე მუხლის თანახმად, სესხის
ხელშეკრულებით გამსესხებელი საკუთრებაში გადასცემს მსესხებელს ფულს
ან სხვა გვაროვნულ ნივთს, ხოლო მსესხებელი კისრულობს დააბრუნოს იმავე
სახის, ხარისხისა და რაოდენობის ნივთი.

დადგენილია, რომ მხარეთა შორის გაფორმებული საკრედიტო
ხელშეკრულების საფუძველზე, მოსარჩელემ მოპასუხე რუ-----ან ქო----ეზე გასცა
კრედიტი, შესაბამისი საპროცენტო განაკვეთით.

დადგენილია, რომ მოპასუხემ დაარღვია საკრედიტო ხელშეკრულებებით
განსაზღვრული ვალდებულებები, რის გამოც მოსარჩელის წინაშე წარმოეშვა
დავალიანება, რომლის ანაზღაურება მოსარჩელე სს „კრ-----ის“
სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს მოპასუხე რუ-----ან ქო----ეს.

6.5. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 405-ე მუხლის პირველი ნაწილის
თანახმად, თუ ხელშეკრულების ერთი მხარე არღვევს ორმხრივი
ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ვალდებულებას, მაშინ ხელშეკრულების
მეორე მხარეს შეუძლია უარი თქვას ხელშეკრულებაზე ვალდებულების
შესრულებისათვის მის მიერ დამატებით განსაზღვრული ვადის უშედეგოდ
გასვლის შემდეგ.

განსახილველ შემთხვევაში, კრედიტის დაბრუნება გათვალისწინებული იყო
ნაწილ-ნაწილ (გრაფიკით), რომლის დაფარვის ვადა მსესხებლის მიერ
დაირღვა და გაფრთხილების მიუხედავად, გადახდა არ მომხდარა, რის გამოც
მოსარჩელე უფლებამოსილია, შეწყვიტოს ხელშეკრულება და მოითხოვოს
დავალიანების სრულად დაფარვა.

ამავე კოდექსის მე-400 მუხლის თანახმად, მოვალის მიერ ვალდებულების

შესრულების ვადა გადაცილებულად ითვლება, თუ შესრულებისათვის დადგენილ დროში ვალდებულება არ შესრულდა. ვალდებულების შესრულების ცნება გულისხმობს არა მხოლოდ შესრულებისაკენ მიმართულ მოქმედებას, არამედ შესრულების შედეგს. ქმდება შესრულებულად რომ ჩაითვალოს აუცილებელია მოვალემ შესრულება ზუსტად ისე განახორციელოს, როგორც ამაზე მხარეები იყვნენ შეთანხმებულნი. ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში წარმოიშობა ზიანის ანაზღაურების ვალდებულება, ასევე მხარეთა შეთანხმების არსებობის შემთხვევაში პირგასამტეხლოს გადახდის ვალდებულება.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 403-ე მუხლის შესაბამისად, მოვალე, რომელიც ფულადი თანხის გადახდის ვადას გადააცილებს, ვალდებულია გადაცილებულ დროისათვის გადაიხადოს მხარეთა შეთანხმებით განსაზღვრული პროცენტი.

მხარეები სადავოდ არ ხდიან და სასამართლოსაც დადგენილად მიაჩნია ის გარემოება, რომ სს „კრ-----ის“ მიერ სრულად იქნა შესრულებული საკრედიტო ხელშეკრულებით მის მიერ ნაკისრი ვალდებულება და რუ-----ან ქო----ეზე გაიცა კრედიტი. მოვალეთა მხრიდან კი კრედიტორის წინაშე ვალდებულებები შესრულებული არ არის სრულად. აღნიშნულ ფაქტობრივ გარემოებებზე დაყრდნობით სასამართლო თვლის, რომ სასარჩელო მოთხოვნა, უნდა დაკმაყოფილდეს.

რაც შეეხება სადაზღვევო პრემიის გადახდას, საქმეში წარმოდგენილი მასალებით დასტუდება, რომ მხარეთა შორის 2017 წლის 24 მაისს სს „კრ-----სა~ და რუ-----ან ქო----ეს დადებული №171441237298BWC ხელშეკრულების დამატებით პირობად განისაზღვრა მსესხებლის სიცოცხლისა დაზღვევა ხელშეკრულების მოქმედების ვადით. კერძოდ, სესხის ხელშეკრულების 5.3 პუნქტით მხარეები შეთანხმდნენ, რომ მსესხებელს სიცოცხლის დაზღვევის საფასუ--იც უნდა გადაეხადა. ხელშეკრულების დანართი გრაფიკში კი ასახულია დაზღვევის საფასუ--ი და მისი ოდენობა 15.81 ლარს შეადგენს. შესაბამისად, მოსარჩელის მოთხოვნა ამ ნაწილშიც საფუძვლიანია და უნდა დაკმაყოფილდეს.

6.6. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 891-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, თავდებობის ხელშეკრულებით თავდები კისრულობს ვალდებულებას, თავდებად დაუდგეს კრედიტორის წინაშე მესამე პირს ამ უკანასკნელის ვალდებულების შესასრულებლად. ამავე კოდექსის 892-ე მუხლის პირველი ნაწილით, თავდებობის ნამდვილობისათვის საჭიროა თავდების წერილობითი განცხადება და თვით თავდებობის დოკუმენტში (ხელშეკრულებაში) თავდების პასუხისმგებლობის რაოდენობრივად განსაზღვრული მაქსიმალუ--ი თანხის მითითება.

დადგენილია, რომ აღნიშნული ნორმით გათვალისწინებული ფორმა და მოთხოვნები დაცულია და თავდებობის ხელშეკრულებებში გარკვევითაა აღნიშნული თავდებების პასუხისმგებლობის მოცულობა. თავდებობის შესახებ ხელშეკრულებაში დეტალურად არის მითითებული თავდებობის ყველა არსებითი პირობა (სკ-ის 327-ე მუხლი), რის გამოც თავდებობა ნამდვილია და მხარეების მიერ ის სადავოც არ გამხდარა. დადგენილია, რომ მოპასუხეებმა ნუ--ი გო-----ემ, ნა-----ემ, რო--ა ან-----ემ, ენ----ა ქო----ე, მოსარჩელის წინაშე წერილობით იკისრეს პასუხისმგებლობა რუ-----ან ქო--ის მიერ ბანკის მიმართ ნაკისრი ვალდებულების შესრულებაზე.

6.7. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 463-464-ე მუხლების შესაბამისად, თუ რამდენიმე პირს ევალება ვალდებულების შესრულება ისე, რომ თითოეულმა უნდა მიიღოს მონაწილეობა მთლიანი ვალდებულების შესრულებაში (სოლიდარული ვალდებულება), ხოლო კრედიტორს აქვს შესრულების მხოლოდ ერთჯერადი მოთხოვნის უფლება, მაშინ ისინი წარმოადგენენ სოლიდარულ მოვალეებს. სოლიდარული ვალდებულება წარმოიშობა ხელშეკრულებით, კანონით ან ვალდებულების საგნის განუყოფლობით.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 895-ე მუხლის თანახმად, თუ თავდები კისრულობს პასუხისმგებლობას სოლიდარულად ან სხვა თანაბარმნიშვნელოვანი სახით, მას შეიძლება წაეყენოს მოთხოვნა იძულებითი აღსრულების მცდელობის გარეშე, თუ ძირითადად მოვალემ გადააცილა გადახდის ვადას და უშედეგოდ იქნა გაფრთხილებული, ანდა მისი გადახდისუუნარობა აშკარაა.

თავდებობა არის ვალდებულების შესრულების უზრუნველყოფის საშუალება. თავდები ის პირია, რომელიც სხვა პირის კრედიტორის წინაშე კისრულობს პასუხისმგებლობას მოვალესთან ერთად შეასრულოს ის ვალდებულება, რომლის მოთხოვნის უფლებაც კრედიტორს გააჩნია.

მოცემულ შემთხვევაში, რუ-----ან ქო----ესთან ერთად ნუ--ი გო-----ის, ნა-----ის, რო--ა ან-----ის, ენ----ა ქო----ის სოლიდარული ვალდებულება ბანკის წინაშე წარმოშობილია ბანკთან დადებული თავდებობის ხელშეკრულების საფუძველზე.

6.8. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 898-ე მუხლი განსაზღვრავს თავდების პასუხისმგებლობის ფარგლებს. კერძოდ, პირველი ნაწილის მიხედვით, თავდები ყველა შემთხვევაში პასუხს აგებს მხოლოდ თავდებობის დოკუმენტში მითითებული ზღვრული თანხის ოდენობამდე. ხოლო მე-2 ნაწილით კი, თუ სხვაგვარი შეთანხმება არ არსებობს, თავდები პასუხს აგებს აღნიშნული ზღვრული თანხის ოდენობამდე: ა) ძირითადი ვალის შესაბამისი თანხისათვის, კერძოდ მაშინაც, როცა ძირითადი ვალი შეიცვალა ძირითადი მოვალის ბრალის ან გადახდის ვადის გადაცილების გამო. სახელშეკრულებო პირგასამტეხლოს ან

ზიანის საერთო თანხისათვის, რომელიც გათვალისწინებულია ხელშეკრულების დამთავრების დროისათვის, თავდები პასუხს აგებს მხოლოდ მაშინ, როცა ეს საგანგებოდ იქნება შეთანხმებული; ბ) ხელშეკრულების შეწყვეტისა და სასამართლო ხარჯებისათვის, რომლებიც უნდა ანაზღაურდეს ძირითადი მოვალის მიერ, თუკი თავდებს ჰქონდა შესაძლებლობა კრედიტორის დაკმაყოფილებით თავიდან აეცილებინა იგი; გ) ძირითადი მოვალის მიერ ხელშეკრულების მიხედვით გადასახდელი პროცენტებისათვის, თუ ეს პირდაპირ იყო შეთანხმებული.

მოცემულ შემთხვევაში, თავდების პასუხიმგებლობის ფარგლები განსაზღვრულია, როგორც ძირითადი ვალის, ისე პროცენტის, პირგასამტეხლოსა და სასამართლო ხარჯების ჩათვლით. ამდენად, თავდებმა პირებმა უნდა აგონ პასუხი ძირითადი მოვალის საკრედიტო ვალდებულებისათვის, თავდებობით გათვალისწინებული მაქსიმალური თანხის ფარგლებში.

6.9. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 416-ე მუხლის თანახმად, მხარეებს შეუძლიათ ვალდებულების შესრულების უზრუნველსაყოფად ხელშეკრულებით გაითვალისწინონ დამატებითი საშუალებებიც, პირგასამტეხლო.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 417-418-ე მუხლების მიხედვით, პირგასამტეხლო არის მხარეთა შეთანხმებით განსაზღვრული ფულადი თანხა, რომელიც მოვალემ უნდა გადაიხადოს ვალდებულების შეუსრულებლობის ან არაჯეროვნად შესრულებისათვის. ხელშეკრულების მხარეებს შეუძლიათ თავისუფლად განსაზღვრონ პირგასამტეხლო, რომელიც შეიძლება აღემატებოდეს შესაძლო ზიანს. შეთანხმება პირგასამტეხლოს შესახებ მოითხოვს წერილობით ფორმას.

მოცემულ შემთხვევაში ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვადაში თანხის დაუბრუნებლობისათვის პირგასამტეხლო, მხარეთა შორის წერილობით არის შეთანხმებული.

სასამართლო განმარტავს, რომ პირგასამტეხლო ვალდებულების შესრულების უზრუნველყოფის საშუალებაა. მისი მიზანია ხელშეკრულების მხარეთა იძულება ვალდებულებების ჯეროვანი შესრულებისაკენ. თითოეულმა მხარემ უნდა გააცნობიეროს, რომ მის მიერ ვალდებულების არაჯეროვან შესრულებას მოჰყვება პასუხისმგებლობა და გარდა ძირითადი ვალდებულების შესრულებისა, დამატებით დაეკისრება საჯარიმო სანქცია. დამატებითი ხარჯების გაწევის თავიდან აცილების მიზნით, თითოეულმა მხარემ დროულად და ჯეროვნად უნდა შეასრულოს ნაკისრი ვალდებულება. ამასთან პირგასამტეხლო წარმოადგენს ზიანის ანაზღაურების მინიმალურ მოთხოვნას. მისი გადახდა ეკისრება იმ პირს, ვინც დაარღვევს ხელშეკრულების პირობებს.

დადგენილია, რომ მოპასუხეებმა არ შეასრულეს თავისი ვალდებულება და სესხი მასზე დარიცხული პროცენტით არ გადაიხადეს.

6.10. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 873-ე მუხლის შესაბამისად, კრედიტის გამცემს შეუძლია შეწყვიტოს საკრედიტო უ--თიერთობა, თუ გათვალისწინებულია კრედიტის დაბრუნება ნაწილ-ნაწილ და კრედიტის ამღებმა გადააცილა ზედიზედ, სულ ცოტა, ორ ვადას. შეწყვეტა ძალაში შედის მაშინ, თუ ორკვირიანი დამატებითი ვადის მიცემის შემდეგაც არ მოხდება გადახდა.

მოცემულ შემთხვევაში დადგენილია, რომ მოსარჩელის წერილობითი ფორმით გაფრთხილების მიუხედავად, მოპასუხეთა მხრიდან არაერთხელ დაირღვა ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულება გადახდის გრაფიკის შესატყვისად თანხის გადახდის თაობაზე. აღნიშნული გარემოება კი წარმოადგენს საკრედიტო უ--თიერთობის ვადამდე შეწყვეტის საფუძველს.

6.11. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 361-ე მუხლის მე-2 ნაწილით, ვალდებულება უნდა შესრულდეს ჯეროვნად, დათქმულ დროსა და ადგილას. ჯეროვანი შესრულება შეიცავს რამდენიმე მოთხოვნის დაცვის აუცილებლობას, რომლებიც განსაზღვრავენ, ვინ ვის წინაშე უნდა განხორციელოს შესრულება, რომელი საგნით, სად, როდის და რა გზით უნდა განხორციელდეს იგი. ბრუნვის მონაწილის ვალდებულება, ჯეროვნად შეასრულოს ვალდებულება, ემყარება იმ სინამდვილეს, რომელიც მისთვის ცნობილია და მას ამ სინამდვილისადმი კეთილსინდისიერი დამოკიდებულება ევალება. კეთილსინდისიერად ქცევის ვალდებულება ემყარება სამართალში საზოგადოდ მოქმედ კეთილსინდისიერების ვარაუდს. ეს ვარაუდი განსაზღვრავს სამართლებრივი უ--თიერთობის განვითარების საერთო მიმართულებას.

ვინაიდან, მოპასუხეებმა დაარღვიეს ვალდებულების ჯეროვნად, დათქმულ დროსა და ადგილას შესრულების პირობა, საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე, მოსარჩელე სს „კრ-----ის“ სასარგებლოდ სოლიდარულად უნდა დაეკისროთ თანხის ანაზღაურება.

6.12. რაც შეეხება გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულებას, სასამართლო განმარტავს შემდეგ:

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 268-ე მუხლის 11-ე ნაწილის თანახმად, ხელშეკრულებიდან გამომდინარე დაკავშირებით პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება უნდა მიექცეს დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად, თუ ეს პირდაპირ არის გათვალისწინებული ხელშეკრულებით.

მოცემულ შემთხვევაში მხარეებს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების 10.3. პუნქტის თანახმად, ხელშეკრულების ან/და მასთან დაკავშირებული სხვა ხელშეკრულებ(ებ)ის ირგვლივ წამოჭრილი ნებისმიერი დავა (მათ შორის, ხელშეკრულების ან/და მასთან დაკავშირებული სხვა ხელშეკრულებ(ებ)ის არსებობასთან, ინტერპრეტაციასთან, შესრულებასთან და აღსრულებასთან დაკავშირებით) წყდება მოლაპარაკებით, დავის მოუგვარებლობის შემთხვევაში, მხარეები მიმართავენ სასამართლოს, ამასთან მხარეები თანხმდებიან, რომ დავასთან დაკავშირებით პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ გამსესხებლის სასარგებლოდ მიღებული გადაწყვეტილება მიქცეული იქნება დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად. შესაბამისად, პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება უნდა მიცეპეს დაუყოვნებლივ აღსრულებლად.

7. საპროცესო ხარჯები:

7.1. „სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის პირველი მუხლის თანახმად, სახელმწიფო ბაჟი არის საქართველოს ბიუჯეტებში შენატანი, რომელსაც იხდიან ფიზიკუ--ი და იუ--იდიული პირები სახელმწიფოს მიერ მათი ინტერესების შესაბამისი იუ--იდიული მოქმედებების შესრულებისათვის და სათანადო საბუთების გაცემისათვის. ამავე კანონის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტით კი განსაზღვრულია სახელმწიფო ბაჟის გადამხდელი სუბიექტები და გათვალისწინებულია, რომ სახელმწიფო ბაჟის გადამხდელებად ითვლებიან ფიზიკუ--ი და იუ--იდიული პირები, რომელთა ინტერესებიდან გამომდინარეც სპეციალუ--ად რწმუნებული დაწესებულებები ასრულებენ იუ--იდიულ მოქმედებებს და გასცემენ შესაბამის საბუთებს.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფოს ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 49-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ სასამართლოს მთავარ სხდომამდე მოსარჩელე უარს იტყვის სარჩელზე, მოპასუხე ცნობს სარჩელს ან მხარეები მორიგდებიან, მხარეები მთლიანად თავისუფლდებიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან. მოცემულ შემთხვევაში, მოპასუხეებმა სარჩელი ცნეს ნაწილობრივ, კერძოდ, ძირითადი თანხის (6 365.54 ლარი), სადაზღვევო პრემიის (663.14 ლარი) და ჯარიმის (110.08 ლარი) ნაწილში. შესაბამისად, მოპასუხეებს სს „კრ-----ის“ სასარგებლოდ სოლიდარულად უნდა დაეკისროთ მის მიერ წინასწარ გადახდილი ბაჟის თანხის 122,24 ლარის ანაზღაუ--ება. ხოლო სს „კრ-----ის“ უნდა დაუბრუნდეს მის მიერ გადახდილი ბაჟის თანხის ნაწილი 214.16 ლარი.

8. უზრუნველყოფის ღონისძიებასთან დაკავშირებული საკითხები

სსსკ-ის 1991-ე მუხლის მიხედვის სარჩელის მიღებაზე უარის თქმის, სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის, სარჩელის განუხილველად დატოვების ან საქმის წარმოების შეწყვეტის შემთხვევაში სასამართლო თავისი გადაწყვეტილებით (განჩინებით) აუქმებს ამ სარჩელთან დაკავშირებით გამოყენებულ უზრუნველყოფის ღონისძიებას, რაც საჩივრდება ამ გადაწყვეტილების (განჩინების) გასაჩივრებისათვის კანონით დადგენილი წესით. მხარეთა მორიგების შემთხვევაში სასამართლო აუქმებს უზრუნველყოფის ღონისძიებას, თუ მხარეები სხვა რამეზე არ შეთანხმდებიან.

განსახილველ შემთხვევაში, სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება გამოყენებულია, კერძოდ, 2018 წლის 13 ივნისს სს „კრ-----ის“ შუამდგომლობა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების შესახებ დაკმაყოფილდა, აღნიშნულ სარჩელზე მიღებული გადაწყვეტილებით კი მოსარჩელის მოთხოვნა სრულად დაკმაყოფილდა. შესაბამისად, არ არსებობს სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების საფუძველი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 49, 53-ე, 243-ე, 244-ე, 248-ე, 249-ე, 257-ე, 259¹-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. სს „კრ-----ის“ სარჩელი რუ-----ან ქო----ის, ნუ--ი გო-----ის, ნა-----ის, რო--ა ან-----ის და ენ----ა ქო----ის მიმართ თანხის დაკისრების შესახებ დაკმაყოფილდეს.

2. რუ-----ან ქო----ეს, ნუ--ი გო-----ეს, ნა-----ეს, რო--ა ან-----ეს და ენ----ა ქო----ეს სს „კრ-----ის“ სასარგებლოდ სოლიდარულად დაეკისროთ 11 213.47 (თერთმეტი ათას ორას ცამეტი) ლარის და 47 (ორმოცდაშვიდი) თეთრის გადახდა, (საიდანაც ძირი თანხაა - 6365.54 ლარი, დარჩენილი გადაუხდელი სარგებელი 4074,71 ლარი, დარჩენილი გადაუხდელი სადაზღვეო პრემია 663,14 ლარი და ჯარიმა 110.08 ლარი)

3. გადაწყვეტილება მიექცეს დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად.

4. მოპასუხეებს რუ-----ან ქო----ეს, ნუ--ი გო-----ეს, ნა-----ეს, რო--ა ან-----ეს და ენ----ა ქო----ეს მოსარჩელე სს „კრ-----ის“ სასარგებლოდ სოლიდარულად დაეკისროთ მის მიერ წინასწარ გადახდილი ბაჟის თანხის 122,24 ლარის ანაზღაურება.

5. სს „კრ-----ის“ უკან დაუბრუნდეს მის მიერ გადახდილი ბაჟის თანხის

ნაწილი 214 (ორას თოთხმეტი) ლარი და 16 (თექვსმეტი) თეთრი, შემდეგი ანგარიშიდან მიმღები ბანკი სახელმწიფო ხაზინა, სახაზინო კოდი 300901350, ბანკის კოდი TRESGE22. (საგადასახადო დავალება N225875, გადამხდელი სს „კრ-----ი“ გადახდის თარიღი 22.05.2018 წელი)

6. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსუ--ველი მხარე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვიანეს 30 დღისა, გამოცხადდეს ო--უ--გეთის რაიონულ სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 46-ე მუხლით გათვალისწინებული პირებისათვის, ასევე პატიმრობაში მყოფი იმ პირებისათვის, რომლებსაც არ ჰყავთ წარმომადგენელი, გადაწყვეტილების ასლის გაგზავნა და ჩაბარება უზრუნველყოს სასამართლომ ამავე კოდექსის 70–78-ე მუხლებით დადგენილი წესით;

7. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო წესით ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატაში (მისამართი: ქ. ქუთაისი ნიუ-პორტის ქ. №32), გადაწყვეტილების მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვით, მხარეთათვის დასაბუთებული გადაწყვეტილების გადაცემის მომენტიდან 14 დღის ვადაში ო--უ--გეთის რაიონული სასამართლოს (მისამართი: ო--უ--გეთი, სიო----ის ქ. №14) მეშვეობით;

მოსამართლე:

ნანა ჯოხაძე